ఆదర్శజీవి

రవిగాడు - కాదు కాదు, బొడ్డుంబాలు - రవణారావు - మొదటినుండీ గొప్ప ఆదర్శజీవి, ఆశావాది! అయితేనేం - వాడెంత యిది అవుతాడో అంత అయింది! అందుకు వాడే కారణమో, వాడి అదృష్టమే కారణమో ?

చిన్ననాటి నుండి ఆశయాలంటూ, ఆదర్శాలంటూ, బూజులు దులిపేసి వాదిస్తూండేవాడు! ప్రయత్నిస్తే ప్రతివాడూ ఆదర్శవంతంగా గడపవచ్చు అని అతని వ్రాత! - వాడికి అక్కర్లేని విషయంలేదు. తెలియనిది అంటూ లేదని మనం అనుకోవాలట! వాడితో మాటాడితే రాజకీయాలనుండి రాఘవుల వరకూ అన్నీ కూలంకషంగా చెప్పుకుంటుంటాడు. ప్రతి విషయం అనుభవించేముందే తెలుసుకోవాలంటాడు! అలాంటి వాదం వాడిది

అందుకే కాబోలు! వాడి పెళ్ళికిముందు వాడికున్న తెలివితేటలన్నీ వెచ్చబోశాడు. పెళ్ళి అంటే ఏమిటి? ప్రపంచంలో ఏ ఏ దేశాలలో ఎలాటి పద్ధతులు అవలంభిస్తున్నారు? అందులో ఏ దేశం వారిది మంచిది? ప్రేమ అంటే ఏమిటి? అదెలా వుండాలి? ఎప్పుడు ప్రేమించాలి? పెళ్ళికి ముందా? పెళ్ళాడా? లేక ప్రేమ అవసరం లేదా? - ప్రేమకి పెళ్ళి అన్నది బంధకమా? పెళ్ళి చేసుకోవడం పిల్లలకోసమా? పరమానందంకోసమా? ఆదర్శ దంపతుల లక్షణాలు ఏమిటి? స్వర్గసీమలాటి సంసారం గడపడానికి అనుసరించవలసిన రీతులేవి? పిల్లలు ఎంత మంది - ఏ నిష్పత్తిలో వుండాలి? వాళ్ళను ఏ విధమయిన క్రమశిక్షణలో పెంచాలి? - ఇలాటివన్నీ తెలుసుకోదలచి వాటికోసం మందర పర్వత మథనం చేసి అప్పుడుద్భవించిన సందేహాలకు సమాధానాలు దొరక్క ఆఖరికి ఎలాగో సరిపుచ్చుకుని, తను ఔను అనుకున్నదాన్ని - మాటల మధ్యలో అందరితోను సిద్ధాంతీకరించి చెబుతుండేవాడు -

ఇంత అయినా ఆఖరికి వాడి పెళ్లి ఎలా జరిగిందీ, ఎలాటి దాన్ని పెళ్ళాడినదీ - అందరికీ తెలిశాక ఏమనుకుంటే ఏం లెండి!

మన వాడికి ముందునుండీ మంచి హోదాగల ఉద్యోగము చేయాలనీ, పసందయిన బంగళాలో వుండాలనీ, ఆ బంగళాకు చుట్టూ బృందావనంలాంటి తోట వుండాలనీ, సాయంత్రం తనూ తన ఇస్త్రీకూ కలిసి అందులో - ఒకచో చెట్టా పట్టాలు కట్టి విహరిస్తూ, కొండొకచో కూర్చుని, మరొకచోట వూయలలూగుతో, వేరొకచో పూలపొదల్లో ప్రేమించుకుంటూ యిలా ప్రబంధాల్లో నాయికా నాయకుల్లా గడిపివేద్దామని అనుకునేవాడు.

తనకు కాబోయే సహధర్మచారిణి ఎలాటిదై వుండాలి? అక్షరాలా వాడూహించుకున్నట్టు చెప్పతరం కాకపోయినా ఊహిస్తే - ఒక నవనాగరికురాలయి వుండునేమో ననిపిస్తుంది వాడి ధోరణి బట్టి చూస్తే.

తూనీగ రెక్కలవంటి రిబ్బను ముడిగల రెండు జడలతో, ఉవ్విళ్ళూరించే నైలాను చీరతో, మామిడి చిగురాకువంటి శరీరంతో ఎత్తుజోళ్ళు తొడుక్కొని పోతుంటే, నడుం మాత్రమే కదిలే నడకతో పావుగజం గుడ్డతో తయారు చేయబడ్డ వెంటిలేటెడ్ బ్లౌజుతో ఫాషన్ అంతా ఒక్క ఎడం వేలికే వచ్చిందా అన్నట్టు ఒక రిస్టు వాచీతో, చెప్పులకు వక్రాలతో నలుగురూ చూస్తున్నప్పుడు నీవే తప్ప నాకు వేరే లోకం లేదు అని అనుకొనేట్టు మీద పడి మాట్లాడే యువతి కావాలి. మనసుల్లో ఎలా వున్నా పైకి మాత్రం - యిద్దరూ ఎంతో అన్యోన్యంగా వున్నారు! ధన్యజీవులు. దాంపత్యం అంటే అలా వుండాలి అని అందరూ అనుకోవాలిట. అదీ వాడికి కావాలి.

కాని ఆ జాగా లోకంలో ఎక్కువ ప్రచారంలో వున్న విషయాలమీద, గొప్ప గొప్ప వాళ్ళు ఆ సమయంలో చర్చించే విషయంమీద అతడు దృష్టి వుంచుతాడు. అనే సంగతులను ప్రచారం చేసినట్టు అందరికీ చెబుతాడు ఆ విషయం 'మనకెందుకు' అని లేదు. మాటకి ఒక గొప్ప నాయకుడెవడైనా ఒక విషయం గురించి .... లెక్చరిస్తే తనూ అది నిజమేనని ఏవేవో ఉదాహరణలు కూడా చూపెట్టి వాదిస్తాడు. మరొక గొప్ప వాడెవడైనా ''దేశంలో పాప్యులేషన్ మితిమీరిపోతుంది. అంచేత తగ్గించాలి'' అని ఉపన్యాసం యిచ్చేసరికి మనవాడూ అందుకుంటాడు.

''అవును! మనదేశం మరీని! బొత్తిగా మాయల మరాఠీ సంతానం అయిపోతూంది ప్రతియింట్లో'' ఎవరూ పట్టించుకోరు కదా! అందుకే కరువూ బాధలూ లావయిపోతున్నాయి. దీనికి మందు ఎకనామిక్సులో చెప్పినట్లు - ఒకటి - ఉన్న మనుష్యుల సంఖ్యని తగ్గించడం! రెండు, మరి జనసంఖ్య పెరగకుండా చేయడం!

మొదటి దానికి కరువుకాటకాలు తెచ్చి పెట్టడం, యుద్ధం తెచ్చి పెట్టి అందులో మనుష్యులని చంపడం, దీనికోసం మన పెద్ద రాజ్యాల వాళ్ళందరూ ప్రయత్నిస్తున్నారు. ఇంక మనలాటి వాళ్ళు చేయవలసింది ఫామిలీ ప్లానింగ్ - కుటుంబ నియంత్రణ.

అసలు యిద్దరు పిల్లలకన్నా ఎక్కువ వుండకూడదు. కాని మన హిందూ ధర్మశాస్త్రంలో యీ కుటుంబ నియంత్రణ అన్నది లేదేమో మరి! లేకపోతే శాస్త్ర ప్రకారం చూస్తే మొయ్యడానికి నలుగురూ, అగ్గికుండ పట్టుకునేందుకు ఒకడూ - అప్పుడే అయిదుగురు అయిపోయినారు! యింక ముచ్చటికి ముగ్గురేనా ఆడపిల్లలుండవద్దా! ... కనీసం మీదబడి ఏడవడానికయినా .. దానికేం...

అసలు ఎక్కువమంది పిల్లలుండకూడదు. అదీ పెళ్ళి అయిన అయిదారేళ్ళవరకూ అసలే వుండకూడదు! లేకపోతే ఆ దంపతులేం ఆనందిస్తారు? పిల్లలుంటే సినిమాలకీ షికార్లకీ, వీలుంటుందా? ఎత్తుకోమంటారు. ఏడుస్తారు. సరదాగా తిరగనివ్వరు. ఇంక కొడిగాల పిల్లలతో, యింట్లోనే ఏడవవలసివస్తుంది. అదేం జీవితం? అదీకాక పిల్లలతో, ఖర్చులు లావు వాటితో సతమతమయి సంతానం ఎక్కువవుతున్న కొద్దీ జీతం చాలక దరిద్రగొట్టులవ్వాలి ఊరికి వాడి

పరిస్థితి ఎప్పుడూ ఇంట్లో భార్య అనారోగ్యంతోనూ, పిల్లల రోగాలకూ రొచ్చులకూ, ఆసుపత్రులంతోనూ, జీతంచాలక, అప్పులిచ్చేవారి వెనకాల తిరగడంతోనూ గడిచిపోయి దరిద్రమూ అంటే ఓయ్ అని పలుకుతూ ఉంటారు. మానసికంగా, ఆర్థికంగా శారీరకంగా చితికిపోయి, జీవితంలో ఆనందానికి బదులు దుఃఖం కొని తెచ్చుకున్న వాడవుతాడు. అది స్వయంకృతాపరాధం కాదూ ? ఆదర్శప్రాయంగా జీవితం గడపాలంటే మన చేతిలోనే వుంది. కుటుంబ నియంత్రణ ముఖ్యం, ఒక బిడ్డకి మరో బిడ్డకి నాలుగయిదేళ్ళు అయినా ఎడం వుండాలి. అప్పుడే మనదేశానికి మనకి ఉపకారం అని ఒక్క బిగిని లెక్చరు దంచేస్తాడు.

అంటే తను అచ్చం ఎలా గడపాలని అనుకుంటాడో అదంతా చెప్పేస్తాడన్నమాట.

అందుకే అప్పుడు రమణిగాడు, యీ మధ్య రమణారావయి మళ్ళీ యిప్పుడు రమణిగాడు అయిపోయాడు. ఇన్ని కబుర్లూ చెప్పిన వాడి ఈ స్థితి చూస్తే తెలిసిన వారికి ఆశ్చర్యం కాదూ ? అలాంటి ఆదర్శజీవి యీనాడు ఆ ఆదర్శాలన్నీ బూజులు పట్టి గోడలకి వ్రేలాడుతూంటే వాటిని పైకితీసి దులిపే సాహసమైనా లేకపోవడం చూస్తే జాలి పడాల్సి వస్తుంది.

ఒకప్పుడు కట్నాలు కూడదని మానవ సమాజానికి యీ కట్న సమస్య ఒక పిశాచంలా పట్టుకుందని, అదిపోతేనే దేశం బాగుపడుతుందని ఆడవారు, మగవారు సర్వ సమానంగా జీవించాల్సిన యీ కాలంలో యీ కట్నం అనే లంచం యిచ్చి కొనుక్కోవడం ఏమిటి ?... పెళ్ళి కాని యువకులందరూ కట్నాలు నిషేధించి మార్గదర్శకులు కావాలని '' పెద్ద కబుర్లు చెప్పిన రమణ యీనాడు-

''నువ్వెందుకురా అయిదువేలు కట్నం పుచ్చుకుని పెళ్ళాడేవు ?'' అని అడిగితే -

''అబ్బే నేపుచ్చుకోందే ! వాళ్ళకు కట్నం యివ్వకుండా పెళ్ళి చేయడం పరువుతక్కువట ! డబ్బు బాగా వుంది. అందుకని కట్నం క్రింద కాదు బహుమతి క్రింద యిచ్చేరు. అంతే !'' అని జవాబు చెబుతాడు.

డిగ్రీ పుచ్చుకున్న అమ్మాయినే పెళ్ళాడి ముందు ఆమె పేరూ మధ్య తనపేరూ వెనక ఆ డిగ్రీని తగిల్చి లలితా రమణారావు అనో కమలా రమణారావు బి.ఎ. అనో - ప్రమదావనంలోగాని వనితాలోకంలో గాని తన భార్య పేరు చూసుకొని యీనాడు కదా మనస్త్రీలు నిజంగా పేరులో కూడా అర్థాంగి అని అనిపించుకుంటున్నారు ! అని సంతోషిద్దామనుకున్నాడు. కొసకి అ, ఆలు కూడా రానిదాన్ని పెళ్ళాడాడంటే వాడేం చేస్తాడు పాపం !.... వాడికి దగ్గర సంబంధం ఒకటి దాపురించిందట! ఆ పిల్లనే చేసుకోవాలని లేకపోతే ఉరెట్టుకు చస్తాం అని తల్లి దండ్రులు పట్టుపట్టారట. అంచేత తల్లిదండ్రుల మాట జవదాటలేక ఆనాటి శ్రీరామచంద్రుని ఆదర్శంగా పెట్టుకొని పెళ్ళాడేశాడుట ! అయినా ''చదువు లేకపోతేనేం అందం వుండాలి ఆడదానికి ! చదువుకొని వూళ్ళేలాలా ఏం ?'' అని ప్లేటు సుళువుగా మార్చేశాడు.

పెళ్ళి అయిన క్రొత్తలో సినిమాలకని, షికార్లకని తిరగడానికి ప్రయత్నించినా పట్నవాసం నీళ్ళు తాగని ఆ పిల్ల పాతకాలపు పెళ్ళాంలా ముందుకు రాలేకపోయేసరికి విసుగెత్తి వూరుకోక తప్పింది

కాదు అప్పటినుండి ఎవరైనా అడుగుతారని కాబోలు - ''జంటగా చెట్టాపట్టాలు కట్టుకు బజార్లంట తిరుగుతేనేగాని భార్యాభర్తలని అనుకోరా ఏమిటీ! అదీగాక తిరిగి ఆడది చెడింది, తిరక్క మొగాడు చెడలాడు'' అని అనడం మొదలెట్టేడు.

ఒకనాడు భార్యను బలవంతాన్ని బజారుకు తీసుకువెళ్ళి జోడుకొందామని బాటాషాపులోకి రమ్మనేసరికి, ఆవిడ యివతలే నిలబడి మీరే కొని తీసుకురండి, నాకు సిగ్గు మొగాళ్ళ చేత జోళ్ళు తొడిగించుకోవడం ఏమిటి ?- అని జవాబు చెప్పింది. ఈ కాలంలో మొగాళ్ళు గాజులు తొడిగించుకుందికే సరదాపడుతూంటే యీావిడకు జోళ్ళు తొడుక్కునేందుకు సిగ్గేమిటో ! అని బోధపరచాడు. కాని ఆమె ససేమిరా రాను అని యింటికి వచ్చేసింది. ఆ తర్వాత ఏ అట్ట ముక్కో కొలత పట్టుకుపోయి రవణ జోడు తేవడం మానలేదు.

భార్య ఎంత పాతకాలపుదైనా నవనాగరికతకు కనీస చిహ్నమైన 'జోడు, లేకపోతే రవణకు ఎంత చిన్నతనం ? కాని ఏం లాభం ? ఆమె తొడుక్కుంటేనా ? ఒకరోజు తొడగ్గా అది కరిచింది. ఆరు నెలలో, ఏడాదిపాటో, ఆ కురుపుతోనే సరిపోయె! ఆ తర్వాత ఆ జోడు పొట్టి అయిపోయిందాయె! ఏది ఎలావున్నా ఆమె జోడు తొడుకున్నా తొడుక్కోనక పోయినా జోడు కొని పడేశాడు. కాబట్టి తన ఆశయం నెరవేరినట్టే అని భావించాడు.

రవణారావు తన భార్యతో చిలకా గోరింకలా, చేతులు కలుపుకు వెళ్ళి, తన స్నేహితులకి పరిచయం చేద్దాం అనుకున్నాడు. అలాగే పెద్ద పార్టీ చేసి, అందరినీ ఆహ్వానించి చిరునవ్వుతో ... ఈమె నా భార్య అని గర్వంగా చెప్పుకోబోయాడు కాని అదే మొదటిసారీ ఆఖరిసారీ అయింది. మళ్ళీ ఆ స్నేహితులు ''మరి నీ భార్యను తీసుకురాలేదేం ?'' అని అడిగితే -

''మన పెళ్ళాలకు, చెల్లెళ్ళకు ఆ స్వాతంత్ర్యం పనికి రాదురా'' అని ముక్తసరిగా జవాబిచ్చేడు మహానుభావుడు! అంటే మన ఆడవాళ్ళు తప్పించి మిగతా స్త్రీలకి ఆ స్వాతంత్ర్యం వుండాలి. అప్పుడు ఆ అవకాశం తను వినియోగించుకోవాలి! అంతే! తన వరకూ వచ్చేటప్పటికి పనికిరాదన్నమాట ?

కాని అసలు సంగతి ఏమిటి ? రవణిగాడు మొదట్లో ఏదో పెద్ద విశాలభావంతో అందరినీ పిలిచి పెళ్ళాంగారిని పరిచయం చేసిన రోజున ఒక ఆత్మ స్నేహితుడు రవణ భార్య భయంతో నమస్కారం చేస్తూంటే బలవంతాన్ని చెయ్యి అందించి కరచాలనం చేశాడు. రవణ భార్య తబ్బిబ్బైనా అలా చేయకపోతే భర్త ఏమంటాడో అన్న బెంగలో ఆ గాబరాలో చెయ్యి జాపేసింది. ఆ ప్రాణ స్నేహితుడు షేక్ హాండ్ చేసినట్టే చేసి ఆమె అరచేతిలో గోకాడట ! ఆ సంఘటనకి ఆవిడ బిక్క చచ్చిపోయి అలాగే చూస్తూ వుండిపోయేసరికి అది తెలియక రవణారావు మరోలా భావించి అప్పటికి వూరుకొని ఆ తర్వాత భార్యను అనుమానంతో ''ఎందుకలా వాడివైపు చూశావ్ ?'' అని అరిచాడట! ఆమె మొదట్లో చెప్పడానికి సంకోచించినా రవణ వాళకం చూసి చెప్పేసింది.

''హారి వీడి స్నేహం మండా ! ఎంత ద్రోహం చేశాడు ? ఛీ... ! అందుకే మనవాళ్ళ పద్ధతులే యీ ఆడవాళ్ళ విషయాల్లో మంచివి'' అని రవణ అనుకొని తిరిగి అటువంటి పిచ్చి పిచ్చి వేషాలు వేయడం మానేశాడు. అదీ కారణం.

పాపం! పెళ్ళవక పూర్వం ఏమోగాని పెళ్ళయి కాపురానికి వచ్చేక రమణిగాడి పెళ్ళాం మరి కేజు నల్ లేపు తీసుకోలేదు! రమణిగాడి గుండెల్లో రాయిపడింది. ఇప్పటినుండే యిదోకటా కర్మ! అధమం అయిదారేళ్ళయినా యిద్దరూ హాయిగా ఏ బాదరబందీ లేకుండా గడుపుదామని ఎన్ని కలలు కన్నాడు! అదేం ముహూర్త బలమో గాని వెంటనే భార్య నెల తప్పులా? ఏమీలేనిదానికన్నా ఉన్న ఆ భార్యలోనే తృప్తి చెందుదామన్నా రమణిగాడికి ఆ అదృష్టం పట్టలేదు.

రమణిగాడి ఆట కట్టేసింది. ఆవిడగారికి వేవిళ్ళు ప్రారంభం అయిందగ్గర్నుండి యీతనికి వేరే పక్క- శరణ్యం అయింది. ఏం చేస్తాడు? కాని తను ఎన్నెన్ని ఆశయాలూ ఆదర్శాలూ పెట్టుకున్నాడు? ఆఖరికి ఏలాగైంది? అన్నీ గంగలో కలిసినట్టేనా? నిన్న బ్రహ్మచారి, యివాళ గృహస్థు! రేపు తండ్రి! ఆహా! ఎన్ని ఉద్దేశాలున్నా ఏం లాభం తానొకటి తలిస్తే దైవమొకటి తలుస్తాడంటారు యిదేనేమో! అని అనుకున్నాడు.

ఇంకేముంది? అయిదోనెల రాగానే రమణ భార్యను పుట్టింటివారు తీసుకు పోయారు. ఇక మనవాడి సంగతి చూడండి! ఏదో మొద్దో ఆమె వుంటే ఒకలా వుండేది. లేకపోగానే ఏదో వెలితి కనిపించింది. అంత వేగిరం పిల్లలు వద్దనుకున్నా, నెలలు దగ్గర పుతున్న కొద్దీ రమణిగాడికి కూడా ఏదో చెప్పలేని కంపరం ఆతురత, అభిమానం, ప్రేమ, లోలోపల నుండి పుట్టుకు వచ్చాయి. ఒకటి రెండుసార్లు భార్యని చూసి వచ్చాడు కూడా.

భార్యకు పురిటి రోజులు దగ్గిర పడ్డాయి. ఏరోజు ఆ శుభవార్త వస్తుందా అని పైకి యిష్టం లేకపోయినా, ఆదుర్దాగానే వున్నాడు.

ఆ రోజు అదోలా అనిపించింది, ఎదురుగుండా యింట్లో యిల్లాలు ఒక చంకని చంటి పిల్లను వేసుకొని మరో పిల్లాడిని యివతల కాలువ దగ్గర కూర్చొబెడుతూండగా మరో నాలుగేళ్ళ వాడు ఏడుస్తూ కొంగు పట్టుకు వేళ్ళాడుతూ వుంటే ఆమె చికాకుతో ఛెళ్ళు ఛెళ్ళున వాడిని కొట్టి నానా బాధపడుతోంది వాళ్ళని అదుపులో పెట్టలేక.

రమణ అది చూసి మరోలా అయిపోయాడు. వెంటనే యింట్లోకి వచ్చేశాడు. పొరిగింటిలో కురుక్షేత్రం జరుగుతోంది. ఆ యింట్లో పిల్లల సంఖ్య ఆ తల్లి దండ్రులకే ఎప్పటికప్పుడు లెక్క వేసుకుంటేకాని తెలీదేమో! ఆ పిల్లలు అరుస్తున్నారు, కొట్టుకుంటున్నారు, ఏడుస్తున్నారు, యిల్లెగిరి పోయేట్టు చప్పుళ్ళు చేస్తున్నారు. ఆ తల్లి వారిని సముదాయించలేక తనని తనే తిట్టుకుంటూంది. ఆ తండ్రి ఆ బాధ పడలేక గొడుగు చంకన బెట్టుకొని బయటకు జారుకున్నాడు. అది చూచి రమణ చెవులు, కళ్ళు మూసుకుని ''ఏం సంతానం రా బాబూ! పగవాడికయినా యింత మంది పిల్లలుండకూడదు. పిల్లలు లేనివాళ్ళు ఎంత అదృష్టవంతులో'' అని అనుకున్నాడు.

ఆ సమయంలోనే పోస్టుమేను ఒక ఉత్తరం యిచ్చాడు. ఆ కవరు మీద పసుపు మరకలు చూసేసరికి అతగాడి కళ్ళు పచ్చబడ్డాయి. అది అత్తవారి వద్దనుండి వచ్చిన శుభలేఖ, తన సంసార జీవిత పరీక్షలో భార్యాభర్తల రిజల్టు వచ్చిందని యిట్టే గ్రహించేడు.

ఇంతవరకూ చూసిన దృశ్యాలూ - తన మనసులో వున్నదీ - ఇప్పుడీ శుభలేఖ - అతని మనసు

ఎలా వుంటుందో మనం వూహించలేం. మనసు ఆతురతతో ఉరకలేస్తున్నా, ఇష్టం లేనట్టే కవరు విప్పేడు. అందులో -

చి|| అల్లుడు రమణారావుకు ఆశీర్వదించి వ్రాయునది -

శ్రీ విళంబినామ సం. ర. పుష్య బహుళ అష్టమీ ఆదివారం చిత్తా నక్షత్రమందు మధ్యాహ్నం 2.30 గం. లకు చి. సౌ. రమణమ్మకు ద్విపుత్రికా జననమయింది. తల్లి, కవలపిల్లలిద్దరూ క్షేమం. నెలకొక దినము తక్కువచేసి బారసాల చేయ నిశ్చయించినాము. గావున ఆ రోజునకు రెండు రోజులు ముందుగా సెలవు తీసుకుని వచ్చి బారసాల జరిపించుకొనవలయును.

ఇట్లు
మీ మామగారు శంకరయ్య.

ఈ ఉత్తరం చదివాక రవణిగాడి భావాలు ఎలా వున్నాయో చెప్పడం వేరే ఎందుకు? తనెలాంటి భార్యని పెండ్లాడుదామనుకున్నాడు? భార్యతో యీ నాగరికతా ప్రపంచంలో ఎలా కులసాగ గడుపుదామనుకున్నాడు? పోనీ అవన్నీ జరక్కపోయినా ఏదో సంసారపక్షంగా తృప్తిపడి బ్రతుకుదామనుకున్నాడు. కనీసం అయిదారేళ్ళయినా పిల్లా పీచూ లేకుండా సుఖంగా, హాయిగా గడుపుదామనుకున్నాడు.

అలా జరగలేదు సరికదా, భార్య వచ్చిన వెంటనే పిల్లల కోసమే వచ్చినట్లు నెల తప్పింది! పోనీ, ఏదో ఒక పిల్లతో సరిపుచ్చుకుని యికమీదయినా జాగ్రత్తపడదాం అని మనసు నిబ్బరం చేసుకొనేసరికి ఒక్కసారే తక్కువయినట్టు ఇద్దరిని కనేసింది!

ప్రస్తుతం భారత నారీమణులు ఒక పిల్లతో సముదాయించలేక జీవచ్ఛవాల్లా తయారవుతూంటే, యిక యిద్దరు కూడానా? దానిమాటకేంగాని, ఆహా! తానప్పుడే యిద్దరు పిల్లల తండ్రా? ఘోరం! అందులోనూ ఇద్దరూ ఆడపిల్లలేనట! ఒక్క ఆడపిల్లయితేనే, దానినెలా పెంచడం - దానికి కట్నం యిచ్చి ఎలా పెళ్ళి చేయడం - అని అందరూ బెంగ పెట్టుకుని - ఆ ఒక్క పిల్లకే కట్నం పోసి పెళ్ళి చేసి పంపేసరికి ఫకీరులయి ప్రారబ్ధానికి ఏడుస్తూంటే - తనకేదో ఆస్తి మూలుగుతున్నట్టు ఒక్కసారే తనకు యిద్దరాడపిల్లలు! ఓ భగవంతుడా! నేనొక్కడినే కనుపించేనా కసి తీర్చుకునేందుకు?

ఈ విధంగా బుర్రలో ఆలోచనలు గిర్రున తిరిగి, తన గుమాస్తా వుద్యోగం జ్ఞాపకానికి వచ్చి రవణ ఆశ్చర్యంతో విచారంతో, బెంగతో, కోపంతో, చికాకుతో, ఆతురతతో, ఆవేదనతో యిన్నెందుకు యింకా ఎన్ని ఫీలింగ్సు వుండాలో అన్ని ఫీలింగులూ ఒక్కసారి కలిగి అలాగే నోరు తెరచి కళ్ళు వుగించి ముచ్చెమటలు పోయగా ఆదర్శాలన్నీ నీళ్లుగా కళ్ళంట జారగా అక్కడే కూర్చుండిపోయాడు, ఆదర్శాలతో పాటు రవణారావుగా మారిన రవణిగాడు.

★ ★ ★

(''కృష్ణా పత్రిక'' 29-6-63)